

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Pb. 8112 Dep
0032 OSLO

Deres ref
21/3980

Vår ref
21/3507-

Dato
8. oktober 2021

Høring - Forslag til ny ekomlov, ny ekomforskrift og endringer i nummerforskriften - høringsuttalelse fra BFD

Det vises til høringsnotat om forslag til ny ekomlov, ny ekomforskrift og endringer i nummerforskriften med høringsfrist 15. oktober 2021. Barne- og familiedepartementet (BFD) har ansvaret for forbrukerpolitikken, og ønsker å gi følgende høringsinnspill:

1 Generelt

Barne- og familiedepartementet støtter overordnet forslaget til ny ekomlov med forskrifter. Det er positivt at forbrukervernet etter gjeldende rett videreføres og på noen områder styrkes, samtidig med at bestemmelser om vern av forbrukere foreslås samlet i et eget kapittel både i ekomloven og i ekomforskriften.

Barne- og familiedepartementet har ikke motforestillinger mot at en del sluttbrukerrettigheter for forbrukere også foreslås anvendt for mikroforetak, små foretak og ideelle organisasjoner. Vi stiller likevel spørsmål til at det foreslås innført en ny og hittil ukjent legaldefinisjon av forbruker i norsk rett. Vi har også synspunkter på lovgivningsteknikken som er foreslått der andre sluttbrukere enn forbrukere skal omfattes av forbrukervernregler.

2 Forbruker bør defineres i tråd med gjeldende forbrukervernlovgivning

Barne- og familiedepartementet merker seg at det i gjeldende ekomlov ikke finnes en definisjon av "forbruker".

I forslaget § 1-5 nr. 27 foreslås det å definere forbruker som "enhver fysisk person som benytter eller ber om tilgang til en offentlig tilgjengelig elektronisk kommunikasjonstjeneste til formål som ikke har forbindelse med vedkommendes forretnings-, håndverks- eller yrkesvirksomhet." Denne definisjonen avviker fra forbrukerdefinisjonen i øvrig norsk forbrukervernlovgivning, se f.eks. angrerettloven § 5 bokstav a, forbrukerkjøpsloven § 1 tredje ledd og markedsføringsloven. Fra sistnevnte hitsettes:

Mfl. § 5. *Definisjoner*

I denne lov menes med

a. *forbruker*: en fysisk person som ikke hovedsakelig handler som ledd i næringsvirksomhet

Markedsføringsloven gjennomfører det totalharmoniserende direktivet om urimelig handelspraksis (2005/29/EC), hvor forbruker etter artikkel 2 bokstav a defineres som

"any natural person who, in commercial practices covered by this Directive, is acting for purposes which are outside his trade, business, craft or profession".

Forbrukerdefinisjonen i direktivet om urimelig handelspraksis tilsvarer definisjonen i ekomdirektivet art. 2 nr. 15:

"any natural person who uses or requests a publicly available electronic communications service for purposes which are outside his or her trade, business, craft or profession".

Det sentrale elementet i begge direktivenes forbrukerdefinisjon er "purposes which are outside his or her trade, business, craft or profession". Vi ber Kommunal- og moderniseringsdepartementet vurdere om det er noe som tilsier at ekomloven bør innføre en avvikende forbrukerdefinisjon når ekomdirektivet skal gjennomføres i norsk rett. Vi mener at hensynet til felles begrepsbruk i norsk rett bør veie tungt, og at man bør tilstrebe å legge seg på linje med øvrig forbrukervernlovgivning i dette spørsmålet.

3 Forbrukerdefinisjonen bør ikke omfatte næringsdrivende

I forslaget merknader til forbrukerdefinisjonen heter det at "[...] Mikroforetak, små foretak og ideelle organisasjoner regnes i utgangspunktet også som forbruker."

Dette mener Barne- og familiedepartementet er uheldig, da det kan bidra til at forbrukerbegrepet vannes ut og vil innebære et avvik fra allment anerkjente forbrukerdefinisjoner i norsk og europeisk rett. Vi bemerker at "små foretak" etter forslaget defineres som "foretak med færre enn 50 ansatte og der årlig omsetning eller årlig balanse ikke overstiger 100 millioner kroner", og slik sett vanskelig kan sammenliknes med den kretsen av personer som tradisjonelt vernes av forbrukerlovgivning. Forbrukertilsynet har hjemmel i markedsføringsloven til å føre tilsyn med forbrukervernlovgiving i sektorlover som ekomloven. Det fremstår uklart hvordan en slik utvidet forbrukerdefinisjon i ekomloven vil påvirke tilsynets virksomhet. Vi ber om at denne merknaden vurderes fjernet, da vi ikke ser at den er nødvendig for å sikre et ønsket beskyttelsesnivå for sluttbrukerne som er i målgruppen.

Barne- og familiedepartementet har i utgangspunktet ikke innvendinger mot at en del sluttbrukerrettigheter skal gjelde både for forbrukere og enkelte kategorier av næringsdrivende. Vi stiller imidlertid spørsmål ved lovgivningsteknikken som er valgt i de foreslåtte bestemmelsene hvor dette er aktuelt. For eksempel heter det i forslag til ekomlov § 4-4 om opplysningskrav før avtaletilbud at "Som forbruker etter denne bestemmelsen regnes også mikroforetak, små foretak og ideelle organisasjoner med mindre de uttrykkelig har samtykket til å fravike rettighetene i bestemmelsen."

Ekomdirektivets bestemmelser synes å bruke en annen løsning, som ikke er problematisk sett fra et forbrukerperspektiv, og for øvrig virker enklere rent teknisk. I direktivets art. 102, som ovennevnte forslag til § 4-4 skal gjennomføre, heter det at "The information referred to [...] shall also be provided to end-users that are microenterprises or small enterprises or not-for-profit organisations, unless they have explicitly agreed to waive all or parts of those provisions." Barne- og familiedepartementet er på den bakgrunn ikke enige når Kommunal- og moderniseringsdepartementet skriver på s. 74 i høringsnotatet at "Artikkel 102 nummer 2 viser til at også mikroforetak, små foretak og ideelle organisasjoner også er forbrukere etter artikkelen."

På de områdene hvor Kommunal- og moderniseringsdepartementet mener at forskjellige bestemmelser som i utgangspunktet verner forbrukere også skal omfatte næringsdrivende og organisasjoner med videre, foreslår Barne- og familiedepartementet at det tas inn en formulering i de respektive bestemmelsene som viser til at "Tilsvarende gjelder for mikroforetak, små foretak og ideelle organisasjoner.", eller liknende.

Dette vil etter vårt syn i større grad samsvare med forbrukerbegrepet i gjeldende rett og direktivets innhold. Dette bør etter Barne- og familiedepartementets vurdering gjennomføres konsekvent i alle bestemmelser hvor høringsutkastet kan gi inntrykk av å likestille forskjellige kategorier av næringsdrivende med forbrukere.

Med hilsen

Helga Berit Fjell (e.f.)
ekspedisjonssjef

Camilla Børresen Tjelflåt
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer